

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
STALNOG KOMITETA ZA VOJNA PITANJA BIH
ZA 2003.GODINU

Sarajevo, juli 2004. godine

SADRŽAJ

1. MIŠLJENJE REVIZORA	3
2. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	4
2.1. Sistem internih kontrola	4
2.1.1. Organizacija i rukovođenje	4
2.1.2. Pravila i procedure za rashode	5
2.1.3. Pravila i procedure za nabavke	6
2.1.4. Informacioni sistem	7
2.2. Planiranje i izvršenje budžeta	7
2.3. Finansijski izvještaji i računovodstvo	9
2.3.1. Rashodi – Tekući izdaci	9
2.3.2. Stalna sredstva – inventura	9
2.3.3. Novčana sredstva	10
2.3.4. Računovodstvo	11
3. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2002. GODINU	12
4. KORESPONDENCIJA	12
5. REZIME	13

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja Stalnog komiteta za vojna pitanja BiH (u daljem tekstu: SKVP) za 2003. godinu.

Shodno odredbama Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj: 17/99), revizija je izvršena u periodu od 05.07.2004. godine do 15.07.2004. godine.

Ured za reviziju nadležan je, shodno opšteprihvaćenim revizionim standardima (standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – INTOSAI, objavljenih u «Službenom glasniku BiH» broj: 15/01), da izvrši reviziju finansijskih izvještaja s ciljem procjenjivanja da li su oni predstavljeni na istinit i fer način.

Odgovornost za finansijske izvještaje snosi rukovodstvo SKVP-a, a odgovornost Ureda za reviziju se svodi na izražavanje mišljenja o tim izvještajima na osnovu provedene revizije.

U skladu sa odredbama člana 13. stav 4. Zakona o reviziji, pri izvještavanju o javnim računima, naša je obaveza da izvijestimo:

- da li su računi sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom;
 - da li godišnji izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine;
 - ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti kojom su institucije koristile javna sredstva u obavljanju svojih funkcija.
- 1.2. Revizija je bila planirana i izvedena s ciljem postizanja razumnih osnova za procjenu da li finansijski izvještaji prikazuju stanja fer i istinito. Stoga je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka rukovodstva SKVP. Revizijom je obuhvaćena primjena zakona i podzakonskih akata, organizacija, te finansijsko – računovodstveno poslovanje SKVP. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za davanje našeg mišljenja.

Za finansijsko poslovanje i revidirane finansijske izvještaje SKVP-a za 2003. godinu izražavamo negativno mišljenje iz niže navedenih razloga:

- SKVP, u pojedinim slučajevima, nije trošio javni novac transparentno i u skladu sa propisima o nabavci roba i usluga.(tačka 2.1.3.)
- Poslovanje u 2003. godini je nastavljeno bez prethodno usvojenih internih pravila i kriterija kojima se reguliše visina, evidentiranje i kontrola određenih troškova (tačka 2.1.2);
- Stalna sredstva primljena kao donacije u ukupnoj vrijednosti od cca 300.000 KM nisu evidentirana u poslovnim knjigama, te su za taj iznos u finansijskim izvještajima podcijenjena stalna sredstva. (tačka 2.3.2.)

2. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

2.1. Sistem internih kontrola

Revizija je uočila određene nedostatke u sistemu internih kontrola¹ u dijelu koji se odnosi na:

- Neriješeno pitanje imenovanja zaposlenika u Sekretarijatu SKVP-a;
- Nedostatak jednog dijela ili određenog broja pravila, procedura i kriterija kojima se reguliše pravo i ograničenje u stvaranju pojedinih kategorija troškova (dio pravila je usvojen u periodu juli - septembar 2003. godine);
- Nedosljednu primjenu Odluke Vijeća ministara BiH, o nabavci roba i usluga i ustupanju radova za potrebe institucija BiH, kao i Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova («Službene novine F BiH» broj: 31/98) i Zakona o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova RS («Službeni glasnik RS» broj: 20/01);
- SKVP nije usvojio interna pravila kojima se definišu obaveze i odgovornosti zaposlenih za upravljanje i upotrebu informacionog sistema, te pisane procedure koje se odnose na kontrolu unosa podataka u ISFU sistem;

2.1.1. Organizacija i rukovođenje SKVP

Ured za reviziju je utvrdio da se jedan od nedostataka u poslovanju SKVP-a odnosi na neadekvatan sistem organizovanja i rukovođenja, što je posljedica čestih reformskih odluka koje se odnose na odbrambeni sistem BiH.

Naime, Visoki predstavnik za BiH je, u maju 2003. godine, donio Odluku kojom se uspostavlja Komisija za odbrambenu reformu (u daljem tekstu: Komisija) sa osnovnim zadatkom da utvrdi pravne mjere, kao i ustavne i zakonske odredbe neophodne za reformu odbrambenih struktura BiH, sa ciljem prihvaćanja kandidature BiH za ulazak u Partnerstvo za mir. Između ostalih članovi Komisije su prema toj odluci i generalni sekretar SKVP kao i zamjenici generalnog sekretara SKVP. Istom Odlukom Komisija je zadužena da, u skladu sa utvrđenim principima, između ostalog, pripremi zakone na državnom nivou, uključujući i državni zakon o odbrani.

Tokom 2003. godine, Sekretarijat SKVP-a je poslovao prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata koji je usvojen u maju 2003. godine. Tim Pravilnikom je utvrđeno da u okviru Sekretarijata postoje organizacione cjeline i to: Odjeljenje za upravljanje bezbjedonosnim i odbrambenim pitanjima; Odjeljenje za unutrašnje i inostrane vojne poslove; Odjeljenje za upravljanje resursima; Odjeljenje za saradnju sa NATO-om i Zajedničke službe. Prema navedenom Pravilniku predviđeno je da SKVP ima 88 stalno zaposlenih.

¹ Uspostava efikasnog sistema internih kontrola od strane rukovodstva, čini osnovu za trošenje budžetskih sredstava u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, te za evidentiranje obavljenih transakcija, kao i za cjelokupno poslovanje institucija javnog sektora.

Revizija je utvrdila da je SKVP 01.08.2003. godine raspisao oglas za prijem 12 zaposlenika, te da je tek u decembru 2003. godine izvršen prijem 11 zaposlenika koji su zasnovali radni odnos na neodređeno vrijeme. Ukupan broj zaposlenih na kraju 2003. godine u SKVP-u uključujući sekretara i dva zamjenika iznosio je 14 zaposlenih.

S obzirom da su generalni sekretar SKVP-a i njegovi zamjenici bili uključeni u rad Komisije, reviziji je potvrđeno od istih, da prijem planiranog broja zaposlenika nisu izvršili jer su bili upoznati da će doći do transformacije SKVP-a u Ministarstvo odbrane BiH, te da će nova organizacija zahtijevati određene promjene u potrebama za novim zaposlenicima u odnosu na postojeći Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji SKVP .

Uvažavajući činjenicu da su česte promjene u organizaciji i uspostavi odbrambenog sistema BiH uzrokovale odlaganje prijema planiranog broja zaposlenika, revizija je mišljenja da, Ministarstvo odbrane BiH, kao pravni slijednik SKVP-a, ubuduće, zapošljavanju planiranog broja zaposlenih treba posvetiti više pažnje, kako ne bi došlo do zastoja u uspostavi funkcije institucije i smanjenja efikasnosti i ekonomičnosti poslovanja.

2.1.2. Pravila i procedure za rashode

Revizijom je utvrđeno da se SKVP u pojedinim slučajevima nije dosljedno pridržavao propisa koji regulišu način obračuna i isplatu plata i naknada državnim službenicima (vidjeti pod tačkom 2.3.1.).

SKVP je u prvoj polovini 2003. godini, poslovao bez usvojenih pojedinačnih internih pravila kojima se preciznije regulišu pojedinačna prava na potrošnju i ograničenja potrošnje određenih budžetskih sredstava.

Naime, SKVP je u periodu od jula do septembra 2003. godine, sa značajnim zakašnjenjem u odnosu na tekuću budžetsku godinu, usvojio pravila i procedure kojim se odobrava pojedinačno pravo na potrošnju i ograničava potrošnja budžetskih sredstava i to: Pravilnik o materijalno finansijskom poslovanju u Sekretarijatu SKVP; Odluku o racionalizaciji korištenja fiksne telefonije u Sekretarijatu SKVP; Odluku o pravu na korištenje i visini troškova za službene, mobilne telefone; Odluku o utvrđivanju kvota goriva za potrebe službenih motornih vozila u Sekretarijatu SKVP; Odluku o pravu, načinu i visini troškova za finansijska sredstva reprezentacije.

Međutim, SKVP je u 2003. godini realizovao sljedeće troškove za koje dijelom godine nisu postojala pravila i procedure za potrošnju i to:

- troškovi reprezentacije u iznosu od 12.389,09 KM;
- PTT troškovi u iznosu od 30.485,40KM;
- putni troškovi u iznosu od 26.170,09 KM;

Mišljenja smo da, svako odlaganje primjene postojećih propisa poput opisanog, kao i odlaganje usvajanja i primjene nedostajućih internih pravila kojima se regulišu potrošnja budžetskih sredstava, znatno utiče na efikasnost i ekonomičnost trošenja javnog novca u Vojnom komitetu.

2.1.3. Pravila i procedure nabavki

Prilikom nabavki materijala i usluga, SKVP nije dosljedno primjenjivao Odluku Vijeća ministara o nabavci roba i usluga i ustupanju radova za potrebe institucija BiH, Uredbu o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova («Službene novine F BiH» broj: 31/98) i Zakon o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova («Službeni glasnik RS» broj: 20/01).

Revizija navodi sljedeće slučajeve u kojima su nabavke preduzete bez prethodnog pribavljanja najmanje tri ponude i bez saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH za neposrednu pogodbu:

- Revizijom pozicije «troškovi prijevoza u inostranstvu javnim sredstvima» utvrđeno je da je SKVP obezbjeđivao avio karte za prijevoz putem firme «Bio Tours» d.o.o. Sarajevo, najmanje u iznosu od 1.471 KM (testirani dio). Ukupni troškovi prijevoza u inostranstvu javnim sredstvima u 2003. godini ostvareni su u iznosu od 4.320,00 KM. U konkretnom slučaju nedostaje odobrenje Ministarstva finansija i trezora BiH za neposrednu pogodbu.
- Revizijom pozicije «izdaci za ostali administrativni materijal» utvrđeno je da je SKVP izvršio nabavku materijala od dobavljača «IPON» Mostar u iznosu od 1.147,81 KM i od dobavljača «CRO BOX» Sarajevo u iznosu od 2.054,82 KM. Ukupno ostvareni troškovi ostalog administrativnog materijala u 2003. godini iznosili su 16.015,38 KM. Također je utvrđeno da je SKVP knjižio i platio fakturu tokom 2003. godinu, ali izdanu od strane firme «IPON» Mostar u decembru 2002. godine u iznosu od 1.147,81 KM čime je narušen princip sučeljavanja prihoda i rashoda.
- Revidiranjem «troškova materijala i usluga popravaka i održavanja vozila» utvrđeno je da je SKVP, nabavio auto dijelove i vršio popravak vozila kod firme «A. C. QUATTRO» d.o.o. Sarajevo u iznosu od 2.403,01 KM. Reviziji je obrazloženo da su nabavke izvršili od navedene firme izvan predviđenih procedura jer se radi o ovlaštenom serviseru za vozila, tj. o firmi od koje su i nabavili vozila, te da se smatralo da se servis vozila treba obavljati kod isporučioaca vozila. Nismo se mogli uvjeriti u opravdanost navedenog obrazloženja, s obzirom da nam nije prezentiran bilo kakav dokument koji potvrđuje takvo obrazloženje.
- Revizijom pozicija «ostale stručne usluge» i «ostale nespomenute usluge i dažbine» utvrdili smo da je firma «ATIKOS» d.o.o. Sarajevo, za potrebe SKVP, vršila usluge «tehničke realizacije sastanaka» SKVP u iznosu od 4.070 KM, a da prethodno nisu pribavljene saglasnost od strane ministarstva finansija i trezora BiH za neposrednu pogodbu. Reviziji je usmeno obrazloženo da su se sjednice SKVP –a održavale u zgradi Predsjedništva BiH, te da je takvu vrstu usluga za potrebe Predsjedništva vršila firma «ATKOS» d.o.o. Sarajevo i da su smatrali da nije bilo potrebe angažovati druge izvršioce usluga tehničke realizacije sastanaka SKVP.
- Revizijom kapitalnih izdataka na poziciji «oprema za prijenos podataka i glasa» utvrdili smo da je za potrebe SKVP nabavljena telefonska centrala od firme «MIBO-Trading» Sarajevo u vrijednosti od 3.550 KM, finansirana iz sredstava tekuće rezerve, a da prilikom izbora dobavljača nisu poštovane procedure predviđene navedenim propisima;

Ured za reviziju preporučuje Ministarstvu odbrane BiH, kao pravnom slijedniku SKVP-a, da prilikom izbora dobavljača za isporuku materijala, usluga i kapitalnih izdataka preduzme preventivne mjere i uspostavi kontrolne funkcije nad procesom nabavki kojima će se izbjeći buduće ponavljanje opisanih slabosti i nedostataka u procesima nabavki. Pored obaveznog poštivanja Zakona, institucije BiH imaju obavezu da tokom procesa nabavki obezbijede ravnopravno učešće zainteresovanih ponuđača registrovanih u Bosni i Hercegovini i omogućće transparentno trošenje budžetskih sredstava.

2.1.4. Informacioni sistem

Revizijom je utvrđeno da u SKVP-u nije postojala organizaciona kontrola po pitanju upravljanja informacionim sistemom. Ministarstvo odbrane BiH, kao pravni slijednik SKVP-a je kreirao idejni koncept razvoja informacionog sistema. Da bi se uspostavila adekvatna organizaciona kontrola Ministarstvo odbrane BiH treba definisati obaveze i odgovornosti za upravljanje informacionim sistemom. Neophodno je da se u što skorijem periodu pristupi kreiranju strategije informacionog sistema, čime će ubrzati implementacija idejnog plana informatizacije.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu da propiše i usvoji sljedeće procedure i pravilnike:

- **Procedure o korištenju informacionog sistema;**
- **Integralni plan razvoja informacionog sistema;**
- **Interni pravilnik o pristupu podacima;**
- **Procedure izrade rezervnih kopija;**
- **Procedure unosa podataka u ISFU sistem.**

Da bi se smanjio rizik od unosa neodobrenih podataka u sistem i pojačao nadzor nad unosom podataka, nakon povezivanja na ISFU sistem, revizija preporučuje donošenje odgovarajućih pravila i procedura koje će sadržavati sljedeće:

- da se prilikom unosa podataka u sistem pravi službeni nalog/odobrenje za unos koji će sadržavati sve podatke koje treba unijeti u sistem i koji će kontrolisati i potpisivati ovlaštena lica;
- da nezavisno lice unutar institucije upoređuje/usaglašava izvještaj o plaćenim nalogima sa nalogom/odobrenjem za unos, te blagovremeno o tome obavještava rukovodstvo;
- da se definišu odgovornosti lica ovlaštenih za unos podataka u sistem i lica koja vrše kontrolu unosa podataka.

2.2. Planiranje i izvršenje budžeta

Odobreni budžet SKVP-a za 2003. godinu iznosio je 840.000 KM. Rebalansom budžeta za 2003. godinu odobreno je povećanje budžeta SKVP-a za iznos od 354.565 KM. Ukupno odobreni budžet za 2003. godinu iznosi 1.199.565 KM.

Ostvareni ukupni rashodi SKVP-a za 2003. godinu iznosili su 325.300 KM ili 874.265 KM manje od planiranih (realizovano je 27,11% od planiranih sredstava).

Pregled izvršenja budžeta SKVP BiH za 2003. godinu prikazan je u narednoj tabeli:

R. Br.	Vrsta rashoda	Budžet za 2003. god.	Rebalans Budžeta za 2003. god.	Promjena Strukture budžeta	Tekuće Rezerve Budžeta	Ukupno budžet za 2003.godinu	Izvršenje budžeta za 2003.godinu	Indeks (8/7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	840.000	22.318	0	0	862.318	281.623	32,66
1.	Plate zaposlenih	420.000	-125.419	0	0	294.581	107.420	36,47
2.	Naknade troškova zaposlenih	260.400	-147.663	0	0	112.737	45.756	40,59
3.	Putni troškovi	42.800	27.200		0	70.000	26.170	37,39
4.	Izdaci za energiju	0	26.400	13.600	0	40.000	2.299	5,75
5.	Izdaci za komunalne usluge	0	36.400	33.600	0	70.000	30.485	43,55
6.	Nabavka materijala	16.800	53.200		0	70.000	16.221	23,17
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	16.400	8.600		0	25.000	13.901	55,60
8.	Unajmljivanje imovine i oprem.	33.600	0	-33.600	0	0	0	0
9.	Izdaci za tekuće održavanje	16.400	39.600	-6.000	0	50.000	10.769	21,54
10.	Izdaci za osiguranje	0	40.000	0	0	40.000	109	0,27
11.	Ugovorene usluge	33.600	64.000	-7.600	0	90.000	28.493	31,66
II	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0
III	Kapitalni izdaci	0	162.000	0	5.000	167.000	43.677	26,15
1.	Nabavka građevina	0	62.000	0	0	62.000	26.480	42,71
2.	Nabavka opreme	0	100.000	0	5.000	105.000	17.197	16,37
3.	Nabavka ostalih stalnih sred.	0	0	0	0	0		
IV	Programi posebne namjene	0	170.247	0	0	170.247	0	0
1.	Vojno diplomatsko predstav. BiH u inostranstvu	0	170.247	0	0	170.247	0	0
		0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0
V	SVE UKUPNO (I - IV)	840.000	354.565	0	5.000	1.199.565	325.300	27,11
	Broj zaposlenih	88	50	0	0	50	5	6,00

SKVP nije prekoračio pojedine stavke odobrenog budžeta niti ukupan budžet za 2003. godinu. Manje ostvareni tekući izdaci i kapitalni izdaci za iznos od 874.265 KM, ukazuju na činjenicu da SKVP nije adekvatno izvršio planiranje budžetskih stavki. Najznačajniji razlozi koji su uzrokovali ovakvu realizaciju budžeta se odnose na propušteno zapošljavanje planiranog broja djelatnika u SKVP-u i na poslovanje bez usvojenih internih pravila potrošnje tekućih izdataka.

Mišljenja smo da rukovodstvo mora racionalnije postupati sa raspoloživim budžetskim sredstvima, jer je na raspolaganju imalo sredstva za 50 zaposlenika, a utrošilo neproporcionalni iznos sredstava za 5 zaposlenih.²

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu da ubuduće planiranju i praćenju izvršenja budžeta pristupi sa više pažnje, uzimajući u obzir stvarne potrebe o procijenjenim troškovima u odnosu na ljudske resurse, koji su neophodni za ostvarenje definisanih ciljeva i zadataka poslovanja u budžetskoj godini za koju se planiraju novčana sredstva.

²Uzimajući u obzir broj zaposlenih kao osnovu za planiranje i utrošak sredstava tekućih izdataka, primjenom proporcionalnog računa na visinu odobrenih sredstava za tekuće izdatke (planirana za 50 zaposlenih što predstavlja 100%) u odnosu na broj zaposlenih iskazan na kraju godine (5 što predstavlja 10% od planiranog broja) 862.318: 100% = X: 10%, dobije se iznos od 86.232 KM do kog nivoa je trebao biti realizovan budžet na bazi ostvarenog broja zaposlenih na kraju godine.

2.3. Finansijski izvještaji i računovodstvo

Revizija je izvršila ispitivanje finansijskih izvještaja SKVP sa posebnim težištem na: tekuće izdatke, kapitalne izdatke, popise za 2003. godinu i pribavila dovoljno dokaza za njihovu ocjenu.

2.3.1. Tekući izdaci

Tekući izdaci Vojnog komiteta finansirani iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine u 2003. godini ostvareni su u iznosu od 281.623 KM. Izdaci se odnose na plate i naknade zaposlenih, troškove za materijal i usluge i ugovorene usluge.

SKVP se nije u pojedinim slučajevima dosljedno pridržavao propisa kojim se uređuje pravo i način obračuna plata i naknada zaposlenika u dijelu koji se odnosi na dio plate po osnovu visine radnog staža. Naime, testiranim uzorkom obračuna i isplate plata za decembar 2003. godine, utvrđeno je za pojedine zaposlenike obračunavan procent radnog staža, kao dio plate, na osnovu uvjerenja Federalnog ministarstva odbrane, F MUP-a i Vojne pošte o beneficiranom i penzionom radnom stažu, a da taj podatak nije unesen u radne knjižice zaposlenika koje predstavljaju zakonski dokument o dužini radnog staža. Kao posljedica toga otvorena je mogućnost greške koja može uticati na realnost visine rashoda ostvarenih po osnovu obračunatih i isplaćenih plata.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu da se ubuduće prilikom obračuna i isplate plata po osnovu minolog staža dosljedno pridržavaju važećih propisa, te da bez odlaganja izvrše ažuriranje dužine radnog staža za sve zaposlene kako bi se smanjio rizik nerealnog iskazivanja rashoda.

2.3.2. Stalna sredstva - inventura

SKVP je izvršio redovno inventarisanje sredstava i izvora sredstava za 2003. godinu. Uvidom u dokumentaciju o inventarisanju utvrdili smo da nisu sačinjena pisana uputstva za pripreme radnje koje prethode inventuri.

Provjerom personalnih dosjea za zaposlene koji su određeni u popisne komisije utvrđeno je da je zaposlenik koji obavljao poslove samostalnog referenta za finansije bio raspoređen za člana komisije za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, čime je narušen princip nezavisnosti od poslova koji su vezani za zaduženje imovine i poslova računovodstva,

Testiranjem inventure stalnih sredstava utvrđeno je da su na inventurnoj listi iskazana stalna sredstva koja potiču iz nenovčanih donacija od Vlade SAD 104.531,00 US dolara (kancelarijski namještaj), OHR-a u iznosu od 13.300 EUR-a i 9.246 KM (kompjuterska oprema) i OSCE-a (kompjuterska oprema) sredstava iskazana samo po količinama. Revizijom je utvrđeno da naprijed navedena stalna sredstva nisu evidentirana u poslovnim knjigama SKVP, čime je podcijenjena vrijednost stalnih sredstava najmanje za navedene iznose, što je uticalo da iskazi stanja sredstava i izvora sredstava u finansijskim izvještajima za 2003. godinu ne daju fer i istinit prikaz.

Revizijom je utvrđeno da Vojni komitet nije u svom knjigovodstvu otvorio knjigu stalnih sredstava, kako to nalažu propisi iz oblasti računovodstva za budžetske korisnike. Poslovanje bez knjigovodstva stalnih sredstava, kao bazne evidencije stalnih sredstava, znatno je uticalo na istinitost finansijskih izvještaja SKVP, kao i na stvaranje pretpostavki za nesavjesno raspolaganje stalnim sredstvima.

Ministarstvo odbrane BiH je u toku 2004. godine preduzelo aktivnosti na otklanjanju naprijed navedenih nepravilnosti vezano za evidentiranje doniranih stalnih sredstava. Naime, u postupku revizije prezentirano nam je Rješenje Ministarstva odbrane BiH od 28.06.2004. godine, kojim je formirana komisija za određivanje inventarnih brojeva materijalnih sredstava. U tom Rješenju, u tački 2. i tački 3. navedeno je da će komisija izvršiti obilježavanje stalnih sredstava koja su nabavljena iz vlastitih sredstava i dobivena putem donacija, kao i to da će angažovati sudskog vještaka za procjenu vrijednosti sredstava za koje nema podataka o pojedinačnoj cijeni i vrijednosti.

Revizija je izvršila ispitivanje primjene Sporazuma o pitanjima sukcesije država nasljednica bivše SFRJ (u daljem tekstu: Sporazum), koji je ratifikovan Odlukom Predsjedništva BiH («Službeni glasnik BiH» broj: 10/01), u dijelu koji se odnosi na primjenu člana 2.(1), člana 3.(1), člana 4. (2) Aneksa A – Pokretna i nepokretna državna imovina. Odredbama navedenih članova Sporazuma precizirano je da će pokretna i nepokretna imovina koja se nalazila na teritoriji bivše SFRJ pripasti državama nasljednicama na čijoj se teritoriji ta imovina nalazi, uključujući vidljivu pokretnu i nepokretnu imovinu bivše JNA koja se koristila u civilne svrhe, a isključujući vidljivu pokretnu državnu imovinu bivše SFRJ koju čini dio vojne imovine države nasljednice na čijoj se teritoriji nalazi.

Reviziji je potvrđeno od strane rukovodstva da, SKVP nije imao zakonsko uporište niti ingerencije za angažman na provedbi Sporazuma u djelu koji se odnosi na imovinu bivše JNA, kao i to da Zakon o odbrani BiH nije predvidio tu obavezu za Ministarstvo odbrane BiH. Također nam je potvrđeno da entitetska ministarstva odbrane raspolažu imovinom bivše JNA uključujući i pokretnu i nepokretnu imovinu bivše JNA koja se koristila u civilne svrhe. Dakle, pored opisanog raspolaganja imovinom bivše JNA na nivou entiteta, revizija nije stekla utisak da su preduzimane ili da se planiraju preduzeti druge aktivnosti, na definisanju imovinskih prava u odnosu na zatečenu imovinu bivše JNA u BiH prema odredbama ratificiranog Sporazuma.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Ministarstva odbrane BiH, kao pravnom nasljedniku SKVP-a da, bez odlaganja, realizuje započete aktivnosti vezane za evidentiranje stalnih sredstava, otvori knjigu stalnih sredstava, izvrši spravnjenje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem stalnih sredstava, te da u skladu sa računovodstvenim standardima izvrši procjenu doniranih sredstava i provede u svom knjigovodstvu odgovarajuća knjiženja na osnovu donesenih odluka rukovodstva. Potrebno je da se ubuduće posveti više pažnje prilikom organizovanja i vršenja inventarisanja, te navedene aktivnost obaviti kako to nalažu računovodstveni standardi i Pravilnik o inventarisanju.

2.3.3. Novčana sredstva

U postupku revizije je utvrđeno da su isplate i uplate gotovog novca izvršene na osnovu originalne dokumentacije.

Utvdili smo da se SKVP nije dosljedno pridržavao Pravilnika o platama i naknadama u Sekretarijatu SKVP-a u dijelu koji se odnosi na visinu dnevnice za službena putovanja u zemlji. U pojedinim slučajevima isplaćivana je dnevica u visini od 45,00 KM i 40,00 KM, i ako je navedenim Pravilnikom utvrđena visina dnevnice u zemlji od 30,00 KM. Uočili smo da uz određeni broj putnih naloga nedostaje precizan izvještaj o obavljenom službenom putovanju u inostranstvu, a naročito u dijelu koji se odnosi na vrijeme prelaska granice, što može imati uticaj na tačnost obračunatih i isplaćenih dnevnica.

Preporučujemo rukovodstvu Ministarstva odbrane da ubrza proceduru uspostave kontrolne funkcije, kako bi se otklonio eventualni rizik pogrešnog obračuna i isplate dnevnica.

2.3.4. Računovodstvo

Revizija je utvrdila da računovodstvo SKVP-a nije evidentiralo određene poslovne promjene u poslovnim knjigama na način kako je to propisano računovodstvenim standardima i principima.

Prema testiranim uzorcima blagajničke dokumentacije (nalozi za uplatu i isplatu iz blagajne, putni nalozi) utvrdili smo da je SKVP vršio isplatu akontacija za službena putovanja, a da iste nisu evidentirane u knjigovodstvu. SKVP je navedene isplate interno evidentirao u priručnim evidencijama o pojedinačnim zaduženjima, što je suprotno opšteprihvaćenim računovodstvenim principima i standardima.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu da preduzme aktivnosti kojima će da otkloni navedene slabosti, te da obezbijedi da se vođenje poslovnih knjiga obavlja na način kako je to regulisano i propisano računovodstvenim principima i standardima i kontnim planom za budžetske korisnike.

3. OSVRT NA OBAVLJENU REVIZIJU ZA 2002. GODINU

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja SKVP za 2002. godinu, koji se u tom periodu nalazio u sastavu Predsjedništva BiH, o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji. Osvrtom na preporuke revizije, date u navedenom Izvještaju, utvrđeno je da Vojni komitet nije preduzeo sve aktivnosti na otklanjanju konstatovanih nedostataka, i to:

Realizovane preporuke:

- SKVP je u periodu juli – septembar 2003. godine usvojio pravila kojima se reguliše visina i kontrola troškova i to u vidu pojedinačnih akata i to: Pravilnik o materijalno-finansijskom poslovanju u Sekretarijatu SKVP; Odluku o racionalizaciji korištenja fiksne telefonije u Sekretarijatu SKVP; Odluku o pravu na korištenje i visini troškova za službene i mobilne telefone; Odluku o utvrđivanju kvota goriva za potrebe službenih motornih vozila u Sekretarijatu SKVP; Odluku o pravu, načinu i visini troškova za finansijska sredstva reprezentacije.

Preporuke koje nisu realizovane:

- U pojedinim slučajevima SKVP nije postupao u skladu sa propisima koji regulišu javne nabavke.

4. KORESPONDENCIJA

Stalnom komitetu za vojna pitanja BiH je, dana 21.07.2004. godine, uručen Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji za 2003. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih komentara i primjedbi na nalaz revizije.

U ostavljenom roku Ministarstvo odbrane BiH je, kao pravni slijednik Stalnog komiteta za vojna pitanja BiH, dostavilo primjedbe na Izvještaj o izvršenoj reviziji.

Primjedbe i pojašnjenja Ministarstvo odbrane BiH kao pravnog slijednika Stalnog komiteta za vojna pitanja BiH smo shvatili kao potvrdu i dodatna pojašnjenja našeg nalaza i namjeru rukovodstva da preduzme odgovarajuće mjere u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i unapređenja poslovanja.

5. REZIME

Revidiranjem poslovanja SKVP za 2003. godinu utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka u dijelu koji se odnosi na:

- Kašnjenja u uspostavi organizacije Sekretarijata SKVP-a u dijelu koji se odnosi na popunu radnih mjesta predviđenih internim aktima SKVP-a (tačka 2.1.1.);
- Poslovanje dijelom 2003. godine bez određenih pravila, procedura i kriterija kojima se reguliše pravo i ograničenje u stvaranju pojedinih kategorija troškova (tačka 2.1.2.);
- U pojedinim slučajevima, nije postupano u skladu sa propisima koji definišu nabavke roba i usluga i ustupanje radova (tačka 2.1.3.);
- SKVP nije definisao pojedinačne odgovornosti i obaveze u cilju uspostavljanja organizacione kontrole za upravljanje informacionim sistemom (tačka 2.1.4.)
- Planiranje i izvršenje budžeta nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja SKVP (tačka 2.2);
- Nedosljedna primjena propisa prilikom obračuna plate po osnovu dužine radnog staža (tačka 2.3.1);
- SKVP nije evidentirao u poslovnim knjigama donirana stalna sredstva u visini od cca 300.000 KM (tačka 2.3.2.);
- U pojedinim slučajevima, prilikom obračuna dnevnica za službena putovanja u zemlji, SKVP nije dosljedno primjenjivao propise koji regulišu tu vrstu naknade (tačka 2.3.3.)
- Nepoštovanje propisa iz oblasti računovodstva vezano za evidentiranje potraživanja po osnovu isplaćenih akontacija za službena putovanja (tačka 2.3.4.).

**vršilac dužnosti generalnog
revizora**

Samir Mušović

zamjenik generalnog revizora

Dragan Kulina